

RAZVOJ DROBNEGA GOSPODARSTVA

Slabo pripravljeni, pa dragi dokumenti

Odločne ugotovitve občinskega izvršnega sveta ob obravnavi nekaterih slabo pripravljenih dokumentov

Na zadnji seji bežigradskega izvršnega sveta so zaradi obsežnega dnevnega reda zasedali kar štiri ure. Obravnavali so razvojno problematiko drobnega gospodarstva na podlagi gradiva, ki ga je pripravil Zavod za družbeni razvoj Ljubljane. Člani izvršnega sveta so ocenili, da je gradivo slabo pripravljeno, ker ne definira pojma malega gospodarstva, ne obdela njegove prostorske problematike in na koncu ne predlaga pravih predlogov za ukrepanje.

V široki razpravi je izvršni svet poudaril pomen davčne politike, ki ga gradivo obravnava preveč splošno, vprašanje kreditne politike in problem akumulativnosti pri storitveni obrti. Morali bi določiti pomen popoldanske obrti, vprašanje poslovnega prostora in se boriti proti šušmarjenju. Razvoj obrti v novih soseskah zavirajo visoke cene poslovnih prostorov, ki bi jih morali oddajati namensko, še po-

sebej zato, ker imajo storitvene obrti majhna zakonska sredstva. Razlike v možnostih zaslužka pa usmerjajo razvoj posameznih obrti. Tako nekateri obrtniki razpolagajo z ogromnimi sredstvi, drugi pa se jim ne morejo enakovredno postaviti ob bok. Z ustrezno finančno in davčno politiko bi morali bolj obremeniti že dobro utečene obrti, olajšati začetek novim obrtnikom ter tako povečati konkurenco na tem področju. Izvršni svet bo pripombe posredoval mestnemu komiteju za planiranje, ki bo gradivo še izboljšal pred redno javno razpravo.

Vsebinska osnuta družbenega dogovora o oblikovanju in delovanju skupnosti za spoprijemanje kmetijstva za Bežigradom ne odgovarja ustavnim in zakonskim zahtevam družbenega dogovora. Tako so menili člani IS in sprejeli sklep, da naj iniciativni odbor osnutek uskladi z določili zakona o združenem delu. Poleg tega pa je iz

razprave izvenelo, da ustanavljanje nove SIS ni potrebno, saj bi bilo bolje, če bi se sredstva za pospeševanje kmetijstva združevala na posebnem računov stavbno-zemljiške skupnosti.

Industrijska proizvodnja v devetih mesecih letošnjega leta kaže 3,3 odstoten presseg rasti lanskega leta. Čeprav imamo pred seboj še tri mesece, je očitno, da bomo zaostali za ciljem, postavljenim v resoluciji o uresničevanju družbenega plana v letu 1979, kjer je planirano 8,5 odstotno povečanje. V 7. ozd niso dosegli niti 75 odstotkov lanske proizvodnje. V septembru je brez težav poslovalo samo še 5 industrijskih ozd, vse ostale pa so imele težave predvsem zaradi uvoza surovin in repromaterialov, izvoza izdelkov, kreditov za obratna sredstva, embalaže in težave s plačilom računov.

Predlog zakona o posebnih pogojih za odobravanje in uporabo investicijskih kreditov predpisuje obveznost lastne udeležbe za najemanje investicijskih kreditov. Predlog želi zajeti prekomerno investicijsko porabo in vzpodbudi dohodkovno povezovanje združenega dela za ekonomsko utemeljene investicijske projekte. Izvršni svet bo posredoval predlog zakona vsem poslovnim organom v občini.

Predlog o dodatnem zbiranju sredstev za realizacijo 10-letnega programa izgradnje cestnega omrežja v Ljubljani je v obravnavo ponudil dva aneksa brez odgovarjajočih samoupravnih sporazumov, ki bi jih gotovo bilo treba uskladiti z določili zakona o združenem delu, saj delavci lahko odločajo o čistem dohodku le z referendumom. O predloženem samoupravnem sporazumu za združevanje sredstev iz osebnega dohodka za izgradnjo cest v Ljubljani je IS menil, da nima zakonske osnove, ker se lahko z osebnim dohodkom delavcev razpolaga le z njihovo osebo privolitvijo. Na koncu so poudarili, da bi morali v finančno konstrukcijo izgradnje ljubljanskih cest vsekakor vključiti tudi vzhodno obvoznico, ki bo razbremenila že tako gost promet v občinah Moste-Polje in Bežigrad.

D. BESEDNJAK

IZVRŠNI ODBOR SKUP. OTROŠKEGA VARSTVA

Čimprej poskrbeti za kader

Od 164 diplomantov vzgojiteljske šole jih je le četrtina odšla v vrtnice

Po obravnavi in sprejetju stališč k akcijskemu programu za stanovanjsko področje je izvršni odbor skupnosti otroškega varstva na seji 9. oktobra obravnaval osnutek gradiva o družbeni vzgoji in varstvu predšolskih otrok v Ljubljani.

Osnutek je pripravil IO mestne skupnosti otroškega varstva in ga je na seji obrazložil njegov predsednik Branko Golobčič. Družbena vzgoja in varstvo otrok bo tema, o kateri bodo govorili na skupni seji zborov skupščine mesta Ljubljane, ko bo kot četrti zbor sodelovala tudi skupnost socialnega varstva.

V osnutku gradiva niso z velikimi, poudarjenimi besedami opisani dosežki uspehi na področju otroškega varstva, ki jih ni bilo malo. Pač pa so izpostavljena še vedno odprta in za nadaljnji razvoj otroškega varstva ključna vprašanja, nad katerimi se bo treba zamisliti. Med njimi je tudi vprašanje strokovnih kadrov, pomanjkanje katerih se že čuti in bo sprič graditve novih objektov prav kmalu doseglo krizno točko.

Od 164 diplomantov, ki so letos končali vzgojiteljsko šolo v Ljubljani, se jih je le 25 odstotkov zaposlilo v vrtnicah, vsi drugi so odšli v druge dejavnosti, med njimi tudi nekaj, ki jih je štipendiralna skupnost otroškega varstva. Tudi primeri fluktuacije niso redki. Iz vrtnic odhajajo vzgojiteljice predvsem zaradi neurejenega stanovanjskega vprašanja, ali pa zastran nezadovoljstva z osebnimi dohodki.

Osnutek predloženega gradiva bo obravnaval in ocenil izvršni odbor bežigradske skupnosti otroškega varstva na svoji prvi naslednji seji, na kateri bo pripravil tudi predloge in jih predložil skupnosti socialnega varstva.

V nadaljevanju se je izvršni odbor obravnaval še nekatera investicijska vprašanja ter vloge za dodelitev sredstev za igrišča. KS Ježica so odobrili 20.000 din za nakup igral za igrišče ob Kališnikovem trgu, VVZ Rezke Dragar 20.000 din, VVZ Mladi

rod 50.000 din. Z dodelitvijo navedenih sredstev je izčrpan letošnji program, opreme igrišč.

Za igrišče v Tesovnikovi ulici bo KS Ježica prejela sredstva prihodnje leto, prav tako tudi KS Bežigrad. Po sklepu seje bosta omenjeni krajevni skupnosti na prednostni listi.

EDA KOMAVLI

PROMETNA VARNOST

Ceste hujše od naravnih katastrof

Vzgoja otrok za življenje nima pomena, če otrok ne ve, kako ga bo obvaroval.

V vsesplošni zagnanosti naše družbe za uveljavljanje varnostne kulture, ob uspešnih akcijah NNPP, pri opredelitvah nalog družbene samozasčite in ljudske obrambe, se vendarle zdi da smo nekaj pozabili. Tisto nekaj nas vsako leto stane visok krvni davek in pomori več ljudi kot katerakoli naravna katastrofa. Govorimo o cestnem prometu in njegovi varnosti. Beseda »pozabili« niti povsem ne ustreza, bolj bi rekli, da smo ob vseh naporih za družbeno samozasčito prometno varnost prezrili in jo nekako potisnili v ozadje. Ne nameravamo govoriti o tisti prometni varnosti, s katero se ukvarjajo za to poklicane ustanove in strokovnjaki, pač pa o oni, ki se tiče nas vseh in povezavi z družbeno samozasčito. Skratka, gre za preventivne ukrepe v cestnem prometu, s katerimi bi občani lahko bistveno popravili srhljivo silko na cestah, zajezili potoke krvi, in zmanjšali goro zmečkane pločevine.

Brez pomena bi bilo premlevali stare pesmi o učinkovitosti privozovanja z varnostnimi pasovi, zaman je še tako ostr zakonodaja in odzivanje voznikov dovoljenj. Dejstvo je eno, nespodobno in grozljivo: število prometnih nesreč nenehno narašča. Vsako izgovorjanje na slabe ceste in druge »objektivne« vzroke je seveda iz trte izvit, saj ne predstavlja bistvenih razlogov za povečanje nesreč. Krvni davek je iz leta v leto višji, zaradi naše človeške napake, našega pomanjkanja varnostne kulture in včasih kar otroško nalnega razumevanja družbene samozasčite v prometu.

Da je temu res tako, so ugotovili tudi udeleženci razgovora o prometni varnosti, ki ga je organiziral naš občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Razgovora sta se poleg članov komisije za preventivo in vzgojo v krajevnih skupnostih ter načelnikov narodne zaščite udeležila še Marjan Metljak, strokovnjak republiškega sveta za preventivo in vzgojo, ter Zvone Sotlar, član izvršnega sveta naše občinske skupščine.

Zvone Sotlar je zelo slikovito opisal pota nad družbenozasčito zavesti v prometu ter nakazal nekaj izvršnih in povsem izvedljivih rešitev. Srž njegovega izvajanja je bila misel, da niti v naši občini, niti drugje nimamo zadosti milicnikov, ki bi bdeli nad varnostjo prometa. Po njegovem bi se občani prav tu morali še kako zavestno vključevati v preventivna in zaščitna prizadevanja prometne varnosti. Navedel je primere nekaterih delovnih organizacij, ki imajo veliko vozil, zlasti osebnih, in katerih vozniki jutraj složno parkirajo pred bifeji in gostilnami. Pri tem verjetno ni težko uganiti, zakaj se vozniki zgodaj jutraj zadržujejo v lokalih. Bolj grozljivo je to, da se potem odpeljejo na službeno pot ne da bi kdo sploh kaj ukrenil. Samo ob sebi se vsiljuje vprašanje, kje je tu družbena samozasčita v tistih delovnih organizacijah, ki kljub vednosti dopuščajo takšno ravnanje. Kje je družbeno nadzorstvo, kje vsaj kanček odgovornosti?

Prav gotovo je takšno obnašanje izredno nemoralno, neodgovorno in družbeno sila nevarno. Vinjeni vozniki so potencialni ubijalci in če nihče drug nič ne ukrene, so občani tisti, ki bi morali kaj urediti. Občani v smislu nosilcev prometne preventive in varnosti, ter ne nazadnje družbene samozasčite. Občani bi morali budneje spremljati takšne in podobne negativne pojave obnašanja na cestah, ter jih dosledno prijavljati organom milice. To seveda ni (dovolj). Občani bi morali voznike na takšne pojave tudi osebno opozarjati, jim pristopiti s prepričevalno in prijetljivo besedo, ter jih odvrčati od nameranih nevarnih dejanj.

Vse to pa zahteva zavest, globoko in vzgojeno zavest o varnostni kulturi. Takšno ravnanje občanov tudi pomeni del družbene samozasčite. Ob tem se moramo vprašati, kje naj občana za to dejavnost osveščamo. Rešitev so nakazali v razgovoru, ko so ugotovili, da je najprimernejše mesto za varnostno vzgojo krajevne skupnosti. Pa ne samo krajevna skupnost, vsaka hiša naj bi na široko odprla vrata osveščanju v prometni varnosti in družbeni samozasčiti v prometu. Ne gre prezreti dejstva, da je še posebej v letošnjem letu narodna zaščita odigrala izredno vidno vlogo v prometni varnosti. Spremljanje maščkov po prometno nevarnih poteh do vrtnic in šolarjev do šole je imelo dva učinka: varnost otrok in pa ublažitev nasilnega obnašanja voznikov že ob prisotnosti varnostnikov z rdečimi trakovi na cestah in v križiščih.

Naj sklenemo: Vcepjanje zavesti o cestnih pasteh in nevarnostih se mora začeti že pri otrocih v vrtnicah. To je najboljši porok, da bodoče generacije ne bodo preliele toliko krvi po asfaltu. Dodamo lahko misel Marjana Metljaka, da vzgoja otroka za življenje nima pomena, če otrok ne ve, kako ga bo obvaroval.

TADEJ BRATOK

ZBOR OBČANOV / 5

LJUBLJANA 2000

Ni vizionarjev v Zavodu za družbeni razvoj

Bežigradski izvršni svet je na zadnji seji obravnaval gradivo o možnostih in usmeritvah razvoja Ljubljane do leta 2000 in smernicah za njen družbeni razvoj Ljubljane. Osnovna ugotovitev je bila, da se sestavljalec gradiva ni približal letu 2000, saj ne daje slike, kako bomo živeli na prelomu tisočletij. Več kot očitna so nasprotja med posameznimi usmeritvami, vse preveč je ocen, gradivo ne omenja zadljivosti preko občinskih meja. Nerealno je ocenjen bodoči družbeni proizvod, preoptimistično stanje v trgovini, še bolj pa je nerazumljivo, da gradivo ne omenja že sprejetih industrijskih con in ne upošteva vloge Ljubljane kot sejmškega mesta.

V opredelitvi družbenih dejavnosti manjkajo kar cela poglavja, vse skupaj pa je bolj zbir želja kot realna ocena možnosti. Nerealni so prikazi v stanovanjskem gospodarstvu, še posebej pa preseneča skromnost poglavja o prometu in zvezah, kjer je očitno pomanjkanje idej oziroma vizij prometne prihodnosti. Gradivo smernic in razvojnih možnosti se med seboj prepleta, zato je IS ocenil, da se morata dokumenta uskladiti, tako da bomo vedeli, kaj pomeni en in kaj drugi dokument.

Se posebej zasluži kritiko obravnava poglavja o ljudski obrambi in družbeni samozasčiti, ki je na izredno nizki in zato nerazumljivi ravni.

V prostorskem delu gradiva se pojavlja neusklajenost planirane prostora s tistim, ki smo ga že predlagali z regulacijskimi načrti. Z načelnimi pripombami IS opozarja, da gradivo še zdaleč ni zrelo za javno razpravo, vsekakor pa bi moralo biti kvalitetnejše. In ni odveč, da na koncu zaključimo, da tudi vsi zvaneči naslovi, ki so sodelovali pri pripravi gradiva niso dovolj, da bi pripravili odgovoren in kvaliteten material.

D. BESEDNJAK

ZAPOSLOVANJE IN FLUKTUACIJA

S trebuhom za kruhom

Le 7717 Bežigradčanov dela na področju naše občine, ostali se vsak dan odpravijo preko občinskih meja

Oddelek za gospodarstvo skupščine občine Bežigrad je pripravil analizo zaposlovanja in fluktuacije delovne sile v obdobju januar-junij 1979. Po čistem teritorialnem načelu je bilo za Bežigrad v prvih šestih mesecih letošnjega leta zaposlenih 21.243 delavcev v gospodarstvu in 6033 v negospodarstvu, 3566 delavcev pa je bilo zaposlenih v enotah izven naše občine.

Z resolucijo o izvajanju družbenega plana razvoja Bežigrada 1976-1980 v letošnjem letu smo planirali rast števila zaposlenih za 2,5 odstotka. V povprečju šestih mesecev se je v gospodarstvu povečalo število zaposlenih glede na lansko leto za 1,3 odstotka; v negospodarstvu pa za 1,9 odstotka, tako da je bilo ob polletju zaposlovanje trdno v okvirih resolucije.

Fluktuacija je za ozd negativen pojav, še zlasti če presega normalne okvire. Negativne posledice so zmanjšana produktivnost dela, rentabilnost in ekonomičnost poslovanja. Višina izgub zaradi fluktuacije je odvisna od obsega, strukture in kvalitete kadra, ki odhaja iz ozd. Zlasti odhajajo delavci iz deficitarnih poklicev, ki imajo široke možnosti izbire delovne sredine, tako da se v družbi še potencira njihov primanjkljaj. Za Bežigradom je bil v lanskem letu koeficient fluktuacije 6,6, kar pove, da se je od sto zapo-

slenih skoraj sedem delavcev na novo zaposlilo.

V Ljubljani so razmeroma malo znani tokovi vsakodnevnih migracij: je delavcev iz mesta bivanja v mesto zaposlitve. S kadrovskega vidika je dnevna migracija zaposlenih pozitiven pojav, saj zmanjšuje razli-

ke med potrebami po kadrih in razpoložljivim potencialom. Tako je bilo za Bežigradom v lanskem letu zaposlenih 32.154 delavcev, medtem ko je šlo na delo iz naše občine 26.141 delavcev. Od tega jih je le 7717 na delovnih mestih za Bežigradom, ostali pa so izven občine. Skupno se je torej peljalo na delo iz občine Bežigrad in prišlo na delo v našo občino 42.861 delavcev.

DANE BESEDNJAK

SKUPŠČINA STANOVANJSKE SKUPNOSTI

Kaj bo z majhnimi parcelami?

Na zadnji skupščini bežigradske stanovanjske skupnosti so delegati poudarili pomembnost novih odločitev, ki jih sprejemamo za bodočo organiziranost in financiranje stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani. Predlog akcijskega programa za uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu so delegati sicer sprejeli, vendar z dodanimi spremembami in pripombami iz javne razprave. Menili so, da še tako dobro in obsežno gradivo ne jamči ničesar, saj je za razrešitev stanovanjske problematike potrebna hitra in konkretna akcija na področju graditve in vzdrževanja stanovanjskega sklada. Več pozornosti bi lahko posvetili tudi razdelitvi in prodaji majhnih parcel za individualno gradnjo na kmetijsko neustreznih zemljiščih. Delegati so menili, da mora združeno delo, ki financira stanovanjsko gradnjo, sodelovati tudi pri delitvi družbenih stanovanj.

Izrecno so poudarili neustreznost organiziranost hišne samouprave in preoptimistično ocenitev akcijskega programa na tem področju. Da bi lahko hišni sveti postali izvajalci programov baze, je potrebno razširiti krog njihovih pooblastil, tako da postanejo pravne osebe z ustreznimi pravicami in dolžnostmi. V skladu s tem je potrebno čimprej poskrbeti za spremembo veljavne zakonodaje. Poleg tega so delegati poudarili, da so prostorske možnosti Bežigrada v graditvi stanovanj omejene.